

LÖG

um breytingu á lögum nr. 42/2009, um visthönnun vöru sem notar orku, með síðari breytingum (innleiðing tilskipunar og viðurlagaákvæði).

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 1. gr. laganna:

- a. Í stað orðanna „notar orku“ kemur: tengist orkunotkun.
- b. Við bætist nýr málslíður, svohljóðandi: Lögín skulu tryggja samræmi í visthönnun innan Evrópska efnahagssvæðisins og frjálst flæði á slíkum vörum á sameiginlegum innri markaði Evrópska efnahagssvæðisins.

2. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 2. gr. laganna:

- a. 1. mgr. orðast svo:

Lög þessi gilda um vörur sem tengjast orkunotkun og fjalla um hvaða kröfur þær skulu uppfylla svo að setja megi þær á markað og/eða taka í notkun hér á landi og veita lagastoð fyrir nánari reglum sem settar verða svo að vara sem tengist orkunotkun megi fara á markað og vera tekin í notkun hér á landi.
- b. Í stað orðanna „sem nýta orku“ í 2. mgr. og orðanna „notar orku“ í 3. mgr. kemur: sem tengjast orkunotkun; og: tengist orkunotkun.
- c. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Farþega- og vöruflutningar falla utan gildissviðs þessara laga.

3. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 3. gr. laganna:

- a. A-liður orðast svo: *Vara sem tengist orkunotkun:* Vara sem er sett á markað og/eða tekin í notkun og nýtir orku til að virka sem skyldi eða hefur áhrif á orkunotkun þegar hún er í notkun. Hér teljast einnig með íhlutir orkutengdrar vöru.
- b. Í stað orðanna „nota orku“ í b-lið kemur: tengjast orkunotkun.
- c. Við bætast fjórar nýjar orðskýringar, svohljóðandi:
 1. *Setja á markað:* Að bjóða fram vöru í fyrsta sinn á markaði á Evrópska efnahagssvæðinu til dreifingar eða til notkunar óháð því hvort varan er seld eða gefin til kynningar.

2. *Taka í notkun:* Að nota vöru með tilætluðum hætti í fyrsta sinn á Evrópska efnahagssvæðinu.
3. *Umhverfisálag:* Öll áhrif á umhverfið eingöngu eða að hluta til vegna vöru í gegnum vistferil hennar.
4. *Umhverfisþáttur:* Hluti eða virkni vöru sem hefur áhrif á umhverfi í gegnum vistferil vörunnar.

4. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 4. gr. laganna:

- a. Á eftir 1. mgr. kemur ný málsgrein, svohljóðandi:
Öll misnotkun á CE-merkinu, svo og notkun sem getur leitt til ruglings við það merki, er bönnuð.
- b. Í stað orðsins „Neytendastofa“ í 3. mgr. kemur: Mannvirkjastofnun.

5. gr.

Við 5. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Í samræmisýfirlýsingu skv. 1. mgr. skulu eftirfarandi atriði koma fram:

1. Nafn og heimilisfang framleiðanda eða viðurkennds fulltrúa hans.
2. Lýsing á vörunni, svo sem vörunúmer eða aðrar upplýsingar sem nægja til að bera kennsl á hana án alls vafa.
3. Ef við á, tilvísanir í þá samhæfðu staðla sem notaðir eru.
4. Ef við á, aðrir tæknistaðlar og forskriftir sem notaðar eru.
5. Ef við á, tilvísun í aðra löggjöf þar sem kveðið er á um áfestingu CE-merkisins sem notast er við.
6. Auðkenni og undirskrift þess sem hefur umboð til að skuldbinda framleiðandann eða viðurkenndan fulltrúa hans.

Mannvirkjastofnun birtir á heimasíðu stofnunarinnar tilvísanir í staðla sem gilda um einstakar vörur eða flokk vara sem tengjast orkunotkun.

6. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 6. gr. laganna:

- a. Á eftir 1. mgr. koma tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:
Kröfur, sem gerðar eru til einstakra tegunda eða flokka vara í samræmismati, skulu útfærðar í reglugerðum.
Mannvirkjastofnun skal ganga út frá því að stjórnunarkerfi, sem eru skráð og staðfest af löggjöf sem gildir á Evrópska efnahagssvæðinu, uppfylli kröfur um stjórnunarkerfi.
- b. Í stað orðsins „Neytendastofu“ í 2. mgr. kemur: Mannvirkjastofnun.

7. gr.

Við 1. mgr. 7. gr. laganna bætist: eða tekin til notkunar.

8. gr.

Í stað orðanna „notar orku“ í 9. gr. laganna kemur: tengist orkunotkun.

9. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 10. gr. laganna:

- a. Í stað orðsins „Neytendastofu“ í 2. másl. og „Neytendastofa“ í 3. másl. 1. mgr. kemur: Mannvirkjastofnunar; og: Mannvirkjastofnun.
- b. Fyrirsögn greinarinnar orðast svo: *Framkvæmd og eftirlit*.

10. gr.

Í stað 11. gr. laganna koma fimm nýjar greinar sem orðast svo, ásamt fyrirsögnum, og breytist greinatala samkvæmt því:

- a. (11. gr.)

Markaðseftirlit Mannvirkjastofnunar.

Mannvirkjastofnun tekur við ábendingum og skal fara með markaðseftirlit í samræmi við ákvæði laga þessara og reglna settra samkvæmt þeim.

Mannvirkjastofnun getur falið faggiltri skoðunarstofu að annast markaðseftirlit eða faggiltri prófunarstofu að prófa og meta hvort vara sem fellur undir lög þessi uppfylli kröfur laganna og reglugerða sem settar eru samkvæmt þeim. Um faggildinguna gilda ákvæði laga nr. 24/2006, um faggildinguna o.fl. Beiting úrræða skv. 13. og 14. gr. skal vera í höndum Mannvirkjastofnunar.

Innflytjandi, framleiðandi eða viðurkenndur fulltrúi hans hér á landi skal halda skrá með upplýsingum um birgja og þá sem bjóða fram vörur hans.

- b. (12. gr.)

Heimild til skoðunar og upplýsingaskylda.

Mannvirkjastofnun, eða eftir atvikum faggiltri skoðunarstofu, er heimilt að skoða vöru hjá framleiðanda, viðurkenndum fulltrúa hans, innflytjanda eða seljanda, taka sýnishorn af vöru til rannsókna og krefja þá um allar nauðsynlegar upplýsingar og gögn, svo sem aðgang að skrá yfir þá sem hafa vöruna á boðstólum, skýrslur um prófanir eða útreikninga og tæknileg gögn.

Framleiðandi eða viðurkenndur fulltrúi hans ber kostnað vegna þeirra sýnishorna vöru sem tekin eru til rannsókna. Að lokinni rannsókn skal sýnishornum skilað eða þau eyðilögð með öruggum hætti eftir atvikum. Sýnishorn vöru samkvæmt þessari grein er að jafnaði eitt eintak vöru eða lágmarksfjöldi sem nauðsynlegur er til að framkvæma rannsókn.

Framleiðandi eða viðurkenndur fulltrúi hans ber allan kostnað af athugun á því hvort vara sé í samræmi við settar reglur, svo sem kostnað sem hlýst af skoðun, rannsókn og prófun, flutningskostnað, svo og annan kostnað sem er í beinum og efnislegum tengslum við eftirlitið. Framleiðandi eða viðurkenndur fulltrúi hans greiðir auk þess allan kostnað af tilkynningum sem beint er til almennings, svo sem kostnað við tilkynningar í fjölmiðlum.

Mannvirkjastofnun skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að upplýsingarnar, sem veittar eru við málsmeðferðina, teljist trúnaðargögn þegar slíkt telst réttmætt.

Mannvirkjastofnun skal tilkynna til Eftirlitsstofnunar EFTA ákvarðanir um bann og afturköllun á vörum.

c. (13. gr.)

Réttarúrræði Mannvirkjastofnunar.

Mannvirkjastofnun getur fyrirskipað innköllun, tekið af markaði eða bannað sölu eða afhendingu vöru sem tengist orkunotkun ef hún uppfyllir ekki skilyrði laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim, þ.m.t. um merkingar, leiðbeiningar og gögn sem ber að útbúa og hafa tiltæk.

Mannvirkjastofnun er heimilt að beita dagsektum, allt að 200.000 kr. á dag, til að knýja á um þær skyldur sem lögin kveða á um eða að látið sé af ólögumætu atferli. Dagsektir skulu renna í ríkissjóð. Ákvörðun um dagsektir skal tilkynnt skriflega á sannanlegan hátt þeim sem hún beinist að. Dagsektir má innheimta með fjárnámi.

Ákvörðun um dagsektir má skjóta til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála innan fjórtán daga frá því að hún er kynnt þeim er hún beinist að. Dagsektir reiknast ekki fyrir en frestur er liðinn.

Ef ákvörðun er skotið til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála falla dagsektir ekki á fyrir en niðurstaða hennar liggur fyrir. Ákvörðun Mannvirkjastofnunar verður ekki borin undir dómstóla fyrir en úrskurður úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála liggur fyrir.

d. (14. gr.)

Viðurlög.

Mannvirkjastofnun getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn ákvæðum laga þessara og reglna settra samkvæmt þeim og ákvörðunum eftirlitsaðila. Slíkar sektir geta numið allt að 5 millj. kr. og skulu þær renna í ríkissjóð.

e. (15. gr.)

Kæra ákvarðana Mannvirkjastofnunar.

Ákvörðunum sem Mannvirkjastofnun tekur á grundvelli laga þessara má skjóta til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála sem starfar á grundvelli laga um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.

Ákvörðun Mannvirkjastofnunar verður ekki borin undir dómstóla fyrir en úrskurður úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála liggur fyrir.

Nú vill aðili ekki una úrskurði úrskurðarnefndar og getur hann þá höfðað mál til ógildingar fyrir dómstólum. Mál skal höfðað innan sex mánaða frá því að aðili fékk vitneskju um úrskurð úrskurðarnefndar.

Málshöfðun frestar ekki gildistöku úrskurðar nefndarinnar né heimild til aðfarar.

11. gr.

Í stað orðanna „notar orku“ í 1. mgr. 12. gr. laganna, sem verður 16. gr., kemur: tengist orkunotkun.

12. gr.

13. gr. laganna, sem verður 17. gr., orðast svo:

Lög þessi fela í sér innleiðingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/125/EB frá 21. október 2009 um ramma til að setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar

orkutengdar vörur (endurútgefin) eins og hún var tekin upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 67/2011, sem birt var 6. október 2011 í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 54/2011, ásamt frekari tilskipunum sem innleiddar verða með reglugerðum samkvæmt heimild í lögum þessum.

13. gr.

Heiti laganna verður: **Lög um vishönnun vöru sem tengist orkunotkun.**

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Bessastöðum, 9. desember 2014.

Ólafur Ragnar Grímsson.
(L. S.)

Ragnheiður Elín Árnadóttir.